

OSTATNIE WIADOMOŚCI

10
GROSZY

KRAKOWSKIE

GAZETA CODZIENNA DLA WSZYSTKICH

10
GROSZY

Rok II.

Kraków, Sobota 21 Maja 1932

Nr. 140

Świat pracy musi czuwać
aby nie dokonano zamachu na jego prawa

W wczorajszym numerze naszego piśma umieszcziliśmy głos słynnego prawnika, adwokata Tarnopolskiego, o projekcie nowego kodeksu cywilnego. Wczoraj też ukazało się za pośrednictwem P. A. T.-icznej oświadczenie Komisji Kodyfikacyjnej, które zapraszało obywateli do pogłoskom o zamachu, grożącym ludziom pracy. Mecenas Tarnopolski dzieli się z nami w związku z tym oświadczeniem swymi cennymi uwagami, które dobitnie wskazują, że mimo zapewnień treści odmiennej nie należy usypiać czujności.

Oświadczenie Komisji Kodyfikacyjnej — mówi nam mecenas Tarnopolski — jest co najmniej dziwne. Świdrzyłem we wczorajszym wydaniu, że opraco-ny kodeks cywilny zawiera groźne postanowienia. W myśl zawartych przepisów, wszelkie ustawy o ochronie pracy mają ustąpić na rzecz wolnej umowy między pracownikiem i pracodawcą. Ustawowe ułupny, okresy wypowiedzi, godziny pracy — te wszystkie wywalczone przez świat Pracy normy, nie obowiązują chyba tylko wśród murzynów, w świecie opracowywanego projektu mają stracić swoją moc. We wczorajszym oświadczeniu Komisji czytamy, że opracowywane przepisy przejściowe ustawy o ochronie pracy mają być utrzymane tylko w przepisach przejściowych, a w przepisach zasadniczych głoszone są wręcz barbarzyńskie hasła wyzysku ludzi pracy! A dalej skąd my, pracownicy, działacze zawodowi, mamy wiedzieć o przepisach przejściowych, które opracowała Komisja i które nie zostały ujawnione.

Dalszy ciąg wyjaśnień jest jeszcze bardziej zdumiewający. Wynika z nich, że drakońskie normy, o których mówimy, mają dotyczyć tylko pracowników, nie objętych dotychczas ustawami o ochronie pracy, na przykład, jak czytamy... ko repetytorów. Wątpię, czy prócz gniazda on roku nauczycieli domowych jest w Polsce wiele gniazd pracy nie objętych tym ustawodawstwem, i nasuwa się teraz pytanie, czy kodeks cywilny, na który czekamy kilkanaście lat, ma zawierać nieludzkie przepisy odnoszące się do korepetytorów?

Oświadczenie to, wywołane zapewne

wzbudzeniem opinii z powodu niezrozumiałych postanowień projektu, nie wiele tłumaczy. Świat pracy nie może ani na chwilę usypiać swojej czujności i przejść nad doniosłą sprawą do porządku dziennego. Dziwaczne przepisy projektu, zmierzające do wprowadzenia w Polsce białego niewolnictwa winny być niezwłocznie wykreślone z wielkiej księgi prawa cywilnego Polski wyzwolonej — zakończył swoje uwagi słynny prawnik.

Grób 42 robotników

na dnie tunelu kolejowego

VALPARIOSO. (P.A.T.). Przy budowie tunelu na linii kolejowej transandyskiej nastąpiło ob-

sypaniu uległo 42 robotników. Niema nadziei uratowania zasypianych, gdyż po założeniu rur, doprowadzających do ofiar kata-

stroty tlen, ziemia obsunęła się ponownie. 600 robotników, prowadzących akcję ratunkową, musiało ratować się ucieczką.

Zbrodnia zakochanego fryzjera

Został skazany na 4 lata więzienia za zabójstwo młodej dziewczyny

— Z zazdrości czy też z zemsty zabił 19-letni Szymon Jankielewicz? — oto pytanie, jakie stało przed sędziami rozpatrującymi sprawę śmiertelnych strzałów do Chany Sztajnowiczówny, córki właściciela razury przy ul. Leszno 114.

Dziewczyna była ładnej urody. Młodziutki fryzjer Jankielewicz, mający przed sobą wyższe aspiracje niż wieczne golenie brzytwą i strzyżenie czupryn na jeża czy też z przedziałkiem, — zakochał się w niej. Jankielewicz du-

żo myślał o swej przyszłości. O własnych siłach, jako samouk przygotowywał się do matury. Rodzina dziewczyny nic nie wiedziała o zażeniaczach, a może nie chciała o tem wiedzieć. Jankielewiczowi wymówiono posadę. Za nim minął termin opuszczenia pracy, Sztajnowiczówna już nie żyła. Strzały padły w osobnym pokoiku, podczas sekretnej rozmowy.

Zabójca tłumaczył się, że zapamiętał ją wówczas, jakie ma zamiary na przyszłość. Miała od rzec, że zrobi tak, jak jej się podoba. Wyzwała go jeszcze od łobuzów, śmieciarzy i podleców.

Zupełnie inaczej o tej rozmowie zeznała przed śmiercią Cha-

na. Nic ją nie łączyło z fryzjerkiem. Miała w Ameryce narzeczonego, o czym Szymon wiedział. Zbrodnia powstała z zemsty za wymówienie posady, do czego namówiła matkę. Takie zdanie było i rodziny zabitej, młodej dziewczyny.

Sąd, biorąc pod uwagę okoliczności łagodzące, skazał Jankielewicza na 4 lata domu poprawy.

Redukcje uposażeń

na posiedzeniu Rady Ministrów

W ciągu bieżącego tygodnia odbędzie się posiedzenie Rady Ministrów, na którym zostanie ostatecznie rozstrzygnięta obniżka płac urzędniczych. Obecnie ministerstwo skarbu opracowuje szczegółowy plan zmniejszenia budżetu o 200 milionów.

Obniżka uposażeń urzędników do wysokości 10 proc. dotknie prowincję, gdyż urzędnicy stołeczni zostali pozbawieni do-

datku stołecznego, który wynosił 20 proc. Zdaje się, że redukcja będzie czysto mechaniczna, to jest dotknie wszystkich, wszędzie i w jednakiej mierze; obniżka płac ma być załatwiona, jak najszybciej, by mogła obowiązywać już od 1 czerwca.

TABELA LOTERJI

Wczoraj, w pierwszym dniu ciągienia, I-ej klasy 25-ej polskiej loterii państwowej wylosowano numery następujące:

60.000 zł. na Nr. 136541.
5.000 zł. na Nr. 83165.
po 1.500 zł. na N-ry 104668 157952
1.000 zł. na Nr. 7492.
po 500 zł. na N-ry 47654 86530.
po 400 zł. na N-ry 20911 29481
103137 126133 157586.
po 250 zł. na N-ry 4455 75393
79024 91129 101863 115286 124567
142610 153435 159004.
po 200 zł. na N-ry 9154 21437
27388 27487 35981 35983 36986 43100
45727 70101 71438 79446 87681 97958
99182 102645 140386 145654 152688
158111.
po 150 zł. na N-ry 1824 2783 7645
7775 8793 9943 10367 13562 18829
28531 24098 27728 28233 31638 31638
31929 33615 35272 37341 45981 47388
48255 54293 54293 54574 54908 56342
58306 60906 62412 63302 63493 63493
65951 68533 70387 71772 72125 72190
73677 82605 90136 96254 98480 99676
101236 105780 107865 109909 111161
111833 113420 114996 115492 116268
118543 122934 124371 126457 128900
132881 135070 136337 136712 138754
138798 141459 154130 146719 148601
151600 157745 158929

Adwokat Heydukowski zdefraudował 18.000 zł.

Rozeszła się sensacyjna pogłoska, jakoby pułk. rez. adwokat Heydukowski, pozostający od kilku dni w więzieniu śledczym pod zarzutem sprzeniewierzenia 18.000 zł. depozytów spadkowych, popełnił w celach samobójstwa. Wiadomość ta, jak zdołaliśmy ustalić, nie odpowiada prawdzie.

Heydukowski prowadził swe go czasu proces spadkowy. Gdy proces został wygrany, klient zgłosił się do adwokata po odbiór pieniędzy. Obronca pienię-

dzy nie miał. Początkowo tłumaczył się, że zdeponował je w skrytce bankowej, później chciał załatwić sprawę polubownie, wreszcie dwukrotnie próbował odebrać sobie życie. Klient oskarżył adwokata o sprzeniewierzenie depozytu, na skutek czego został aresztowany.

Przeklęty głód złota

Nowa encyklika Ojca św.

RZYM. (A.T.E.). Papież ogłosił nową encyklikę podnoszącą znaczenie kultu Serca Jezusowego. Encyklika papieża poświęca dużo miejsca ruchowi egoistycznemu, który rozrasta się i przybiera formy zorganizowane.

Encyklika podkreśla, iż Ojciec św. boleśnie jest dotknięty nieszczęściami, które dręczą ludzkość i które prawie wszędzie przybierają na sile. Źródłem zamiętu który obecnie istnieje na świecie jest zdaniem Ojca św. przeklęty głód złota.

GIEŁDA

Obroty mniej niż średnie. tendencja niejednoznaczna. Dolar 8.87 i jedna czwarta rubel złoty 4.83.

Człowiek jest gotów oddać majątek

byle uwolnić się od nękającej go choroby, a tymczasem nie wydając ani grosza może się uchronić od wszelkich niebezpiecznych chorób, mających swe źródło w nieświadomości i niedbałości o zdrowie

Dlatego też niech każdy czyta drukowane przez nas rady znakomitego prof. Longtona p. t.

Co każdy musi wiedzieć

aby być zdrowym i szczęśliwym.

Radzimy naszym czytelnikom, by te cenne artykuły wycinali i ułożyli z nich książkę, która odda wielkie usługi w każdej rodzinie.

19-letni zabójca dwóch braci

odesłany został do szpitala dla obłąkanych

Straszną zbrodnią popełnioną przez ucznia II kursu szkoły technicznej, 19-letniego Fabjana Gąsiorowskiego, uważana jest przez psychiatrów za zagadkę. Młody chłopak przyjeżdża na wieś do swego kolegi szkolnego, spędzającego wakacje pod Konstantynowem i morduje go toporem. W ten sam sposób zabija i jego brata.

Gdy do szopy, w której sypiali chłopcy, weszła siostra pomordowanych, zbrodniarz rzuca się na nią i chce ją udusić.

W policji zeznał, że zabił Ignatowskich w celach rabunkowych i z zemsty, gdyż Tadeusz Ignatowski oskarżał go przed nauczycielami. Z listu, jaki nadszedł do nieżyjącego już Tadeusza, dowiedzano się, że Gąsiorowski planował napad rabunkowy na nauczyciela Grodzkiego i chciał pozyskać dla swych planów, kolegów szkolnych.

Dwukrotnego mordercę stawiono przed sądem. Tłumaczył się, że początkowo zeznał inaczej, bo go bito w policji. Dlaczego za bił — nie wie. Napadła go taka manja.

Zbadano życie ucznia. W szkole uczył się marnie, był mało mówny, uciekał z domu na wędrówki po lasach, przepadał na całe tygodnie. Wyrzucano go z trzech szkół.

Ojciec, zawiadowca stacji w Siedlcach, podał, że chłopiec zaraz po urodzeniu dostał jakiegoś

wysięgu na lewej skroni. Lekarze nie umieli wskazać, co to jest. Chłopiec cierpiał na częste i silne bóle głowy. Bez badania oskarżonego przez lekarzy psychiatrów, sąd okręgowy skazał go na 15 lat ciężkiego więzienia.

W żadnej sprawie nie zachodziła taka konieczność poddawania zabójcy badaniom specjalistów, jak tutaj. Adw. Szczerbiński uzyskał nato zgodę sądu a-

pelacyjnego i chłopca badali wczoraj psychiatrzy dr. Nelken i dr. Wołoszański.

Orzekli ani, że Gąsiorowski jest osobnikiem niernormalnym, lecz co do jego poczytalności nie mogą wyrokować i zaproponowali, by przekazać go do szpitala dla obłąkanych na 6 tygodni pod obserwację. Sąd przychylił się do tego wniosku.

Postrzelił narzeczoną

gdyż nie chciała wypić z nim wody

Śmierć za odmowę wypicia szklanki wody sodowej!

Jak nisko ceni się życie ludzkie!

Za czyn ten odpowiadał wczoraj przed sądem Stanisław Kowalski, lat 26. Na przystanku kolejki elektrycznej w Grodzisku Mazowieckim prosił narzeczoną, żeby weszła do kiosku napić się wody sodowej. Z wewnętrznych dochodziły dźwięki patefonu.

Genowefa Jeziorska odmówiła. Coś tam powiedziała. On bez słowa wyjął rewolwer i z odległości dwóch kroków strzelił do niej w brzuch. Po tej niepoczytalnej, oszalałej i niezrozumiałej zbrodni, wziął ranną na ręce i odniósł kawałek na trawę.

Pozostawił ją tam, pobiegł do domu matki, dał znać, że ktoś postrzelił Jeziorską i znikł.

Od tej pory następuje szereg niejasności. Kowalski twierdzi, że to nie on strzelał, a ktoś inny, kto, nie wie. Rewolweru u niego nie znaleziono, wiadomo tylko, że miał broń. Gdy odwożono ranną do szpitala, on mamrocze, że gdy by umarła i on odbierze sobie życie. Choć wszystko przemawia na niekorzyść, wypiera się kategorycznie, że to nie on strzelał. Napozór wygląda, że nie miał intencji zabicia, ale może i miał, bo dziewczyna była w ciąży od niego.

Sąd skazał go na 6 lat ciężkiego więzienia.

Za włamanie w parafii św. Florjana

sąd skazał trzech złodziei

Sądzono wczoraj za włamanie na plebanję parafii św. Florjana — trzech złodziei: Eugeniusza Reca, Romualda Freja i Anatoljusza Siedleckiego, o przeszłości „Niutek”. Nocne włamanie nie udało się, wskutek pilnowania przez czujnego lokaja, który próbę schwywania złoczyńców przypłacił trzema ranami.

Wczorajsi klienci ławy sądowej pokazali próbki metod chładczych. Twierdzili że nie Siedlecki, stary wyga, któremu, jako recydywiście groziła surowa kara, brał z nimi udział w wyprawie, — informator policji, niejaki Stankiewicz.

„Kapusia” chcieli za wszelką cenę utracić i pogrozić. Najpierw próbowali go oskarżyć o sutenierstwo, a gdy gra została skompromitowana, chwycili się sposobu nowego, mającego za cel posadzenie Stankiewicza na ławie oskarżonych za współnictwo.

Siedlecki ze Stankiewiczem gryźli się jeszcze i o dziewczynę, którą chciał sprzątnąć z przed nosa jeden drugiemu.

Jak dotąd szczęście dopisuje Stankiewiczowi, bo groźny rywal dostał trzy lata więzienia. Reca i Frej otrzymali po półtora roku.

Wesoły Kącik

OJCOWSKA NAUKA

Wdowiec, pan Bączek, od dzieciństwa syna swego jedynaka uczył co i jak w życiu robić trzeba.

— Mnie się słuchaj — mówił — stary jestem, doświadczony i znam się na ludziach.

To też kiedy syn po dwuletnim pobycie zagranicą, przyjechał w odwiedziny do ojca, pan Bączek rzekł:

— Nic, łobuzie, nie pisałeś, więc teraz gadaj jak żyjesz. Czy moja nauka nie poszła na marne.

Syn opowiadał o tem, o owem wreszcie rozmowa zesłała na kobiety.

— O mało co nie wpadłem fatalnie — zwierzył się ojc.

— Zawsze ci mówiłem, żebyś się miał na baczności... Co za jedna? Cudzoziemka?

— Nie. Nasza rodaczka. Warszawianka. Wyglądała na skromną dziewczynkę.

Pan Bączek machnął ręką.

— Pozory u kobiety nic nie znaczą.

— Zakochałem się w niej po same uszy — ciągnął dalej syn.

— Od pierwszego wejrzenia...

— To, to! Głupia młodość! Spójrzyj i już po nim!

— I po tygodniu się oświadczyłem.

Prożyzna

Chyba mi to każdy bez protestów przyzna.

że drożyzna

stała i powoli wzrasta...

A z miasta

idą plotki i jakowej gadki,

że nasze gagatki

hurtownicy

pragną z naszej krawicy

szybko się utuczyć!

— Odnuczyć

tych panów,

a raczej — gałganów

takich ekiwoków

i skoków

z cenami!

— A więc stałmy wszyscy do walki z cenami! Servus.

FLYTY nowe 1.40, najnowsze 2.50. używane 50. Zamiana. Patefony dwusprężynowe siedemdziesiąt złotych. Książki nowoczesne 50 groszy. Marszałkowska 79 — 38.

KURSY samochodowe Tuszyskiego Mazowiecka 11.

Pan Bączek, aż podskoczył z oburzenia.

— To dopiero duren! Trzeba długo znać kobietę, żeby się zdecydować na taki krok! Od chłopaka ci uczylem i na nic! Gadaj co było dalej!

— Okazało się, że się puszcza na prawo i lewo, że miała dziecinę z kochankow.

— Dobrze ci tak! Nie pal się, jak nie wiesz do czego. Najpierw trzeba dziewczynę zbadać, jaki ma charakter, usposobienie, a dopiero potem się palić...

— No, ale dobrze się skończyło... Zerwałem z nią...

— Chwalić Boga!.. Jednak trochę ci się moje nauki przydały. Z taką szmirą do domu bym cię nie wpuścił... A ona co?

— Wróciła do Warszawy i podobno znalazł się idjota, który się z nią ożenił.

— Chyba, że idjota — zgodził się pan Bączek. A jak on się nazywa?

— Nie wiem. Ona to Wanda Zefirek.

Pan Bączek pobladł gwałtownie.

— Cooo? — jęknął. — Do djabła! Tym idiotą byłem ja!... Ty... ty... jeszcze nie wiesz, że... że się ożeniłem...

Napoleon Sądek.

RADJO

ROZGŁOSNIA
WARSZAWSKA

1.45 Codzienny przegląd prasy polskiej. 12.10 Płyty gramofonowe. 13.35 Utwory skrzypcowe. 14.45 Orkiestra. 15.05 Komunikat gospodarczy. 15.50 Piosenki rewiowe. 16.40 Gitary hawajskie. 16.55 Lekcja języka angielskiego. 17.10 „Polityka Rosji na Dalekim Wschodzie” — odczyt. 17.35 Koncert popołudniowy. 18.50 Rozmaitości. 19.15 Przegląd rolniczej prasy zagranicznej (transmisja z Wilna). 19.30 Wiadomości sportowe. 19.45 Eresowy dziennik radiowy. 20.00 Pogadanka muzyczna. 20.15 Koncert symfoniczny. W przerwie feljton literacki p. t. „Józef Weyssenhoff” — wygłosi Jan Adolf Hertz. 22.50 Muzyka tańcowa.

Co każdy musi wiedzieć

aby być zdrowym i szczęśliwym

Choroby dróg oddechowych

Zapoznaliśmy się z oddychaniem, ze składem powietrza, które wdychamy, stwierdziliśmy, że organizm ludzki wychwytuje z powietrza życiodajny tlen, a wydala bezwodnik kwasu węglowego. Zkolei należy pomówić o niektórych chorobach narządów oddechowych. Omyłkowo zapowiedzieliśmy o mówienie gruźlicy, zatrzymamy się jednak nad przeziębieniem.

Przeziębienie występuje bardzo często i aczkolwiek samo przez się nie jest groźne, jest jednak dokuczliwe i odrywa nas od pracy.

Przeziębienie

Kto z czytelników raz lub nawet kilkakrotnie nie uległ przeziębieniu?

Jak się ono przejawia?

Człowiek nagle wpelni zdrowia, zaczyna się czuć nieswojo, dostaje dreszczy, odczuwa lekkie łamanie w kościach, nieznośny ból głowy, czasami występuje uczucie suchości w nosie lub ból gardła. Po dreszczach temperatura ciała się po-

czyna, mówimy, że chory ma gorączkę.

Przyczyny dopatrujemy się zwykle w oddziaływaniu zimnego powietrza na ciało ludzkie. Czy tak jest w rzeczywistości? Wszak zimową porą bywamy często na mroźnym powietrzu, a jednak częściej się przeziębiamy wiosną, kiedy jest już względnie ciepło lub na jesieni, gdy jeszcze nie odczuwamy chłodu. W niektórych szkołach zagranicą dzieci również ćwiczą w gimnastycznych strojach na świeżym, a więc zimnym powietrzu. Zimne więc powietrze samo przez się nie wywołuje jeszcze przeziębienia.

O ile zimne powietrze oddziaływa na całe nasze ciało, podczas gdy jesteśmy odpowiednio ubrani, odczuwamy przyjemne uczucie świeżości. Natomiast, o ile zimne powietrze działa tylko na pewną część ciała, podczas gdy reszta ciała jest dobrze przed nim zabezpieczona, wtedy ma miejsce oziębienie tej części, to jest dopływ krwi do tej części jest zmniejszony.

A musimy zdać sobie sprawę, że krew jest aniołem stróżem zdrowia ludzkiego.

Najmniej odporne części ciała ludzkiego — to jego błony śluzowe. Błonami śluzowymi nazywamy te delikatne błony, które wyściełają wewnętrzne powierzchnie nosa, jamy ustnej, gardzieli oraz narządów wewnętrznych.

Błony śluzowe mają tę samą budowę, co i skóra. Niema jednak błona skórna ochrony w postaci zrogowaciałego naskórka, dlatego też ulega często oziębieniu.

Czy jednak samo zimno wystarcza, aby wywołać przeziębienie? Zimno samo przez się nie jest szkodliwe, a musi tu odgrywać rolę również i inny czynnik.

Czynnikiem tym, twierdzą uczeni są drobnoustroje, zarazki czyli mikroby, o których była mowa w poprzednim rozdziale. Znajdują się one w niezliczonej ilości na naszych błonach śluzowych, w znacznie większej ilości, niż na skórze. Maja one bowiem w wydzielinach nosa czy jamy ustnej obfity materiał

odżywczy. Są one zawsze w pogotowiu zbrojnym, aby zaatakować błony śluzowe, kiedy te nie mogą się skutecznie bronić. Mówimy wtedy, że błony utraciły odporność.

A co uodparnia nasze błony?

— Stały dopływ świeżej krwi i odpływ krwi zużytej. O ile z gorącego pokoju wyjdziemy wprost na świeże powietrze, na czynia krwionośne błon śluzowych nosa, jamy ustnej, czy gardzieli pod wpływem zimna się kurczą, dopływ krwi się zmniejsza i to już czasami wystarczy, aby mikroby usadowiły się w wygodnym dla nich miejscu i wywołały zapalenie miejscowe, katar nosa naprzekład, zapalenie gardła i t. d., a czasami i zapalenie płuc. Zarazki te mogą się też dostać do krwi i wywołać zapalenie serca lub zapalenie stawów, tak zwany ostry gościec stawowy.

Zwykle ogranicza się zapalenie do błon śluzowych nosa (katar) lub gardła (np. zapalenie migdałków), ewentualnie górnych dróg oddechowych (zapalenie oskrzeli).

Takie są skutki niewinnego przeziębienia.

Częstą przyczyną przeziębienia bywa również przemoczenie jakiejś części ciała, na którą następnie oddziałują zimne

powietrze.

Jakie wnioski praktyczne możemy wysnuć z powyższego?

1) Człowiek musi się przyzwyczaić do działania zimnego powietrza na ciało, aby nie był wrażliwym na przeziębienie. Do tego prowadzą łatwe ćwiczenia gimnastyczne z rana w dobrze przewietrzoną pokój, a w odpowiednich porach roku przy otwartym oknie.

2) Myć należy co rano zimną wodą całe ciało, a następnie wycierać je szorstkim ręcznikiem, aby wywołać większy dopływ krwi do skóry.

3) Nie wystawiać ciała na działanie zimnego powietrza lub przerwiewu, gdy jest ono spocone.

4) Przy spoceniu się podczas pracy na zimnym powietrzu, nie odpoczywać, a starać się być w ruchu, gdyż dopływ krwi do skóry będzie większy i uniknie my przeziębienia.

5) Po zmoczeniu nóg tak samo należy się starać być w ruchu i przy pierwszej sposobności rozetrzeć nogi suchym ręcznikiem lub też wetrzeć w nogi trochę spirytusu.

6) O ile przeziębienie nastąpiło, wziąć na noc środek napotny i nie opuszczać łóżka, o ile wystąpiła gorączka.

W następnym artykule napiszemy o odżywianiu.

NAPIĘTNOWANA

Prawdziwe dzieje nieszczęśliwej kobiety

STRESZCZENIE

Inżynier Jerzy Łazarski wyjechał do Ameryki na parę lat. Zostawił na wsi żonę Krystynę oraz córeczki - bliźniaczki Toię i Polę. Krystyna, wzorowa żona, czekała z utęsknieniem na powrót męża. Na jej cześć niewieścią nastawał sąsiad Michał. Pewnego wieczora, zastawszy ją samą, usiłował ją zniewolić. Krystyna, słysząc zoddali zbliżający się głos znajomego, zawołała „Ratunku!”

Michał uciekł, widząc zbliżającą się odsiecz. Był to Jan Beręński, przyjaciel Krystyny z lat dziecińczych i oddawna nieszczęśliwie w niej zakochany.

Do sypialni Krystyny przylegała huta wapienna. Od czasu, gdy zaczęto w niej pracować Krystyna poczuła dziwne duszności i mdłości. Doznawała ulgi, gdy wychodziła na powietrze. Trucizna działała wszakże coraz silniej. Krystyna chodziła po lasach i polach, zataczając się, jak pijana. Ludność okoliczna podejrzewała ją, że rzeczywiście Krystyna z tęsknoty za mężem się upija. Michał zły na nią, że go odrzuciła, zawołał kiedyś na nią:

— Pijaczka!

I tak już zostało. Tem hanbiącym mianem została napiętnowana.

Zmiazdżona tem wszystkim, Krystyna już do prawdy nie wiedziała, co począć. Przestała wychodzić z domu, ograniczając się do spaceru po swym małym ogródku, zapominając już o całym świecie, nawet o dzieciach...

Widowała tylko, jak Michał myszkuje dookoła, zaglądając ukradkiem przez płot do jej ogrodu, ale na to nie zwracała baczniejszej uwagi, bo już jej wszystko tak okrutnie zubożało...

Od czasu, gdy Krystyna nie wychodziła na wieś cały ciężar plotek musiała na sobie znosić jej służąca Katarzyna.

Zewsząd zapytywano ją zjadliwie:

— Dużo tam jeszcze wódki u was w domu? A może ona urzyja się winem albo likierem?

— Idźcie wszyscy do licha — odpowiadała Katarzyna, — u nas w całym domu nawet jednej butelki niczego nie znajdziecie. Nigdy nie widziałam, aby moja pani piła co innego, niż wodę, a teraz już i tego nie chce. Czasem mleko...

— A jakże mleko!... Z monopolu...

Kto inny dodał:

— Sama nie wiecie, Katarzyno, co mówicie. Ona z pewnością ma dużo wódki gdzie schowane i urzy-

na się w nocy. Przecież już o siódmej z rana jest pijana... Widziałem na własne oczy...

Mineły dwa tygodnie przerwy prac. Znow rozległ się głos Ławczaka:

— Dobry dzień pani inżynierowej. Zdrowia życzymy...

I zaraz następnego ranka znow ujrano wśród łąk, pól i lasów błakające się widmo, upiora w ludzkiej skorze, o chwiejących się nogach, błędnych oczach, zsiniałych wargach z pianą na ustach, bełkocącego coś niezrozumiałego, to wyjącego, to obłędnie chichoczącego... Potem upiór zakradł się w gąszcz leśny, zaplątał się w krzakach i nagle padł tam bez ruchu...

Na chwilę przed swym omdleniem Krystyna miała jednak chwilę przeblysku świadomości. Jak przez sen, jak przez mgłę wydawało jej się, że widziała nad sobą twarz męską o oczach kata i okrutnie jadowitym uśmiechu...

To też podczas tej chwili świadomości przemknęło jej błyskawicznie przez głowę: Michał... a jednocześnie gdzieś zoddali doleciało echo okropnego przezwiska, którym była przezeń, a potem i przez wszystkich napiętnowana:

— Pijaczka!

Gdy Krystyna się obudziła, dookoła niej była czarna noc. Ciemno było dookoła, choć oko wykol. Gąszcz leśny nie przepuszczał ani skrawka nieba. Ale nawet, gdyby je było widać, nie pomogłoby to wiele — było zasłane ciemnymi ciemurami...

To też Krystyna bodaj cudem trafiła do domu. Dowlokła się tam z trudem. Głowa ciążyła jej nieznośnie, w okolicach serca coś kłuło boleśnie...

A jednak coś przypominała sobie niemal zupełnie dokładnie...

Gdy padła bez sił w krzaki leśne, najwyraźniej widziała nad sobą twarz Michała. Czyż to możliwe? A może to tylko przywidzenie jej obłąkanej wyobraźni?

U siebie nie znalazła żadnych zmian. Katarzyna opiekowała się dziećmi, litując się nad przypadłościami Krystyny i opuszczeniem biednych maleństw. Czuwała nad nimi nawet w nocy.

Krystyna, wracając z lasu, zajrzała do pokoju có-

reczek. Widząc ją, Katarzyna wstała i poszła do siebie, gderając coś pod nosem i rzucając Krystynie spojrzenie pełne oburzenia, którego ta wszakże w mroku nie dostrzegła.

Szepnęła:

— Jak jej nie wstyd wracać o tej porze i w takim stanie!...

Krystyna spojrzała na córeczki i udała się na spóczynek. Zaledwie wszakże położyła się, gdy od razu dostała mdłości. Zerwała się z łóżka.

Była ciepła noc. Wzięła więc koldrę i położyła się na sofce, stojącej na ganku.

Nazajutrz czuła się tylko nieco wyczerpana, ale bez żadnych zawrotów głowy lub mdłości.

A jednak podczas tego snu ileż ją męczyło zmor przebrzydłych! Widziała się otoczona tłumem gawiedzi, okalającej ją pierścieniem coraz ciśniejszym i ciśniejszym, lżącym, pomstującym, potem ciwnytającym w kleszcze i przerzucającym sobie z rąk do rąk wśród obelg i wyzwisk, nad którymi górowało uporczywie najboleśniejsze dotkliwie:

— Pijaczka!

Potem zdawało się jej, że ją nagle cisnęło w pokrzywy, palące i wżerające się w żywe ciało... W sennych koszmarach widziała nad sobą dyszącą obłędnie, chucią twarz Michała, syczącego jadowicie:

— Strzeż się!... Ulegnij, bo... uczynisz mnie zbrodniarzem!...

Już, już nachylał się nad nią, coraz bliżej i bliżej... Już czuła na swej twarzy jego trujący oddech; przepojony oparami tytoniu i alkoholu...

Usiłowała wyrwać się mu, uciec, odrzucić od siebie tę ohydłą, ziejącą żarem grzesznego pożądania, wykrzywioną twarz... Daremnie, daremnie... oto już ust jej dotykały piekielnym ogniem spienione wargi tego rozpustnika... Wstrząsnął nią całą przeraźliwy, śmiertelny dreszcz i obudziła się ze strasznym bólem udrczonej głowy.

Jeszcze nie wiedziała dobrze, czy to był sen, czy jawa... Odruchowo wytarła sobie usta, jakby chcąc zetrzeć z nich ślad piekących warg Michała...

Dalszy ciąg nastąpi.

W KAJDANACH NAPIĘTNOŚCI

Wstrząsająca opowieść o miłości i zbrodni

Florski zerwał się oburzony. Rudert spojrzał na niego tak groźnie, że natychmiast się uspokoił. Jeszcze bardziej zaś odetchnął, gdy Rudert mu oświadczył:

— Nie zamierzam nic innego, jak tylko zrobić z panem pewien interes. Wiem doskonale, że pan te listy sprzedał Ruckiemu. Ale, o ile pana znam, nie był pan taki lekkomyślny, aby mu oddać wszystko, co pan sobie przywłaszczył. Z pewnością zostawił sobie jeszcze cośnięcoś, aby móc w dalszym ciągu potem szantażować Ruckiego, mieć przeciw niemu broń. Tę właśnie broń pragnę od pana odkupić.

Florski milczał.

— Czemu pan nie odpowiada? — zapytał groźnie Rudert.

— Bo pan mnie tu beczelnie w domu moim obraża...

— A ja panu radzę się nie porywać na mnie. Mam wszelkie dowody w ręku. Chcę z panem załatwić wszystko polubownie. A może pan woli, aby moja żona wytoczyła panu proces o wykradzenie jej listów i pamiątek po ks. Brewskim? Spowodowałoby to natychmiastowe aresztowanie pana i pańskiego współnika hr. Ruckiego, którego narzędziem pan był. Nie grozę panu, uświadamiam panu tylko, co by się stać mogło. Wolność pańska obecnie jest w moich rękach, a niech pan wie, że nie ja jeden jestem w tej sprawie zainteresowany. Jest nas cała organizacja i trzymamy w rękach wszystkie sprężyny tej sprawy.

Wiemy wszystko z najdrobniejszych szczegółami. Mogę je panu w każdej chwili powiedzieć.

Florski musiał uznać się za pokonanego. Zapytał więc jeszcze tylko:

— Czegóż więc panowie ostatecznie chcą ode mnie?

— Oddania tego, co pan sobie zachował na wszelki wypadek.

— To tak niewiele... Nic mi prawie nie zostało...

— Sam pan sobie ubliża. Pan jest zbyt sprytny, aby oddać wszystko ważne, a zatrzymać sobie tylko jakieś drobiazgi.

— A co jeżeli nie oddam wogóle nic? — zniecierpliwił się Florski.

Rudert wyciągnął zegarek i rzekł oschle:

— Jest piąta za dwadzieścia. Mój szofer ma przygotowany list do policji. Odjedzie z nim natychmiast. Za jakie pół godziny przywiezie policję do pana. Do tego czasu nie ruszy się pan z miejsca!

— A to dlaczego?

— Bo panu nie pozwolę!

— A... przypuszczmy, że się zgodzę, to... co?

— Nic z tego, co mi pan wręczy, nie wyjdzie z moich rąk. Wszystko zostanie okryte głęboką tajemnicą. Z Ruckim dam sobie i tak radę. A teraz niech pan od razu mówi, ile pan chce za tę resztę łupu, który i tak pewno ciąży na pańskim sumieniu, przysparzając panu niejedną noc bezsennej. Rzeczywiście, okraść nieszczęsną kobietę, w dodatku pacjentkę,

może tylko kanalia bez czci i wiary, która po śmierci z pewnością z piekła nie wyjrzy.

Florski opuszczył głowę na piersi. Westchnął głęboko. Szepnął:

— Ma pan rację... Postąpiłem bardzo podle i nie kczemnie... Ale chcę panu dać dowód, że nie jestem jeszcze tak wyzuty z czci i wiary, jak się panu zdaje. Byłem wtedy niemal w nędzy. Dałem się wciągnąć w zbrodnicze machinacje. Chciałem to odpokutować. Niechaj pierwszym moim krokiem w tym kierunku będzie wydanie panu tego, co pan żąda, bezpłannie. Polegam na pańskiej obietnicy, że nie spowoduje pan mojego aresztowania.

Milcząc otworzył kasę i wydał paczkę listów Rudertowi, który go uspokoił:

— Niech pan śpi spokojnie, doktorze. Ode mnie panu z pewnością nic grozić nie będzie. Rucki też panu nic złego nie zrobi. Poproszę pana teraz tylko jeszcze o parę dni milczenia o tem wszystkim. Do widzenia, panie doktorze.

Florski uklonił się Rudertowi niemal do pasa i spoglądając za odchodzącym, szepnął sam do siebie:

— Niema grzechu bez kary...

Padł na fotal i pomyślał sobie, jak łatwo dał się pokonać, nawet nie usiłował wcale się bronić...

Wtem wpadła do gabinetu ciotka Lili, wołając w śmiertelnej trwodze:

— Panie doktorze, błagam pana, prędzej, ratunku!

Dalszy ciąg nastąpi.

KRONIKA KRAKOWA

Piątek: Bernardyna

Przepowiednie astrologiczne.

Dzień dzisiejszy zaznaczy się ważnymi wydarzeniami natury publicznej. Ciężkawy politycznie, obfity w niecodzienne wydarzenia.

Możliwy wypadek śmierci znanej osobistości.

Teatr Miejski: „U mety“

Adria: „X. 27.“

Apollo: „Zwycięzca

Bagatela: „W konkurencjach“

Promień: „Harold trzymaj się“

Słońce: „Zeppelin w płomieniach“

Świt: „U wrót Antarktydy“

Sztuka: „Pod kuratelą“

Uciecha: „Purpurowa gondola“

Wanda: „Nenita kwiat Havanny“

Radjo

G. 11.45 Transm. z Warsz., 11.58 Sygnał czasu z Wieży Marjackiej, 12.10 Muzyka płyt gram., 13.20 Transm. komunikatu meteorol., 15.05 Transm. z Warsz., 15.25 Transm. z Wilna, 15.45 Transm. z Warsz., 15.50 Muzyka płyt gram., 16.20 Transm. odczytu z Warsz., 16.40 Pieśni majowe, 16.55 Lekcja angielskiego, 17.10 Transm. z Warsz., 17.35 Transm. koncertu, 18.50 Rozmaitości, 19.10 Odczyt, 19.30 Muzyka płyt gram., 19.45 Transm. prasowego dziennika radiowego, 20.00 Transm. pogadanki muzycznej, 20.15 Transm. koncertu symfonicznego, 22.00 Transm. z Warsz., 22.45 Wiadomości bieżące, 22.50 Transmisja muzyki tanecznej.

Dziur nocny aptek:

Rynek 13, Retoryka 1, Lubicz 7, Stradom 6, Karmelicka 9, Brodzińskiego 1.

Ruch ludności w marcu 1932.

W ciągu marca br. zawarto w Krakowie małżeństw 118 (131), w tem chrześcijańskich 89 (99). Urodziło się żywo dzieci 306 (307), nieślubnych 68 (67) w czem małżeństw żydowskich rytualnych 21 (17). Wśród żywo urodzonych było chłopców 149 (148). W tym samym okresie zmarło osób 261 (202). Liczba zmarłych w szpitalach wynosiła osób 98 (65). Z przyczyn śmierci najczęściej przypada na choroby organiczne serca 45 i na gruźlicę 42. Wśród zmarłych było chrześcijan 200 (163).

Ceny targowe.

Za dowieszone w ubiegłym tygodniu na place targowe w Krakowie artykuły spożywcze płacono następujące ceny: Mleko niezbierane 1 litr 28—30 gr. śmietana kwaśna niezbierana 1'40—1'60 zł., ser zwyczajny 1 kg. 1'40—1'60 zł., masło deserowe 1 kg. 5'80—6 zł., masło zwyczaj. 1 kg. 5'40—5'60 zł., jaja św. 1 szt. 7—8 gr. Buraki św. 1 kg. 12—15 gr., cebula 1 kg. 80—85 gr., pietruszka 1 kg. 35—40 gr. rzodkiewka wiązka 25—40 gr., selery 1 kg. 45—50 gr. sałata 1 szt. 15—30 gr., szparagi 1 kg. 1'40—1'60 zł., ogórki 1 szt. 50—60 gr. Kury 1 szt. 3—6 zł., kurczęta para 3—5 zł., kaczki 1 szt. 3—4 zł.

Złośliwe uszkodzenie plantacji

Zatrzymano Pułkę Franciszka lat 20, bez miejsca zam. za złośliwe uszkodzenie plantacji oraz gwałtowne porwanie się na dozorcę miejskiego.

Uderzony pięścią w nos...

Dnia 18 bm. w nocy interwenjowało pogotowie ratunkowe na dworcu kolejowym gdzie niejaki Szelest Józef Długa 30, uderzony został pięścią w nos przez nieznanego osobnika, który zdołał zbiec. Szelest odniósł lekkie obrażenia cieleśne.

Samobójczy skok robotnicy do Wisły

Dnia 18 bm. Zabagło Zofja, robotnica zam. Sandomierska 7 w zamiarze samobójczym wskoczyła do Wisły z prawej strony brzegu tuż pod Wawelem. Desperatka została wyciągnięta z wody przy pomocy Wronskiego Bronisława. Powód nieznany.

Oszust w uniformie kolejarza wyludzał posagi

Policja we Lwowie aresztowała niebezpiecznego oszusta 33-letniego Władysława Tuchowicza. Tuchowicz, podając się za konduktora kolejowego, zawierał w całej Polsce znajomość z kobietami i pod pretekstem ożenku wyludzał od nich pieniądze. W niektórych miastach oszust zgłaszał się do upatrzonych rodzin z fałszywymi listami od krewnych przebywających zagranicą i wyludzał dla nich wsparcia pieniężne. Tuchowicza aresztowano na dworcu we Lwowie w chwili gdy wysiadał z pociągu krakowskiego ubrany w mundur konduktora kolejowego.

Sutener zmuszał terorem do uprawiania nierządu

W sądzie okr. we Lwowie toczyła się w środę przy drzwiach zamkniętych rozprawa karna przeciwko sutenerowi w wielkim stylu, 45-letniemu obywatelowi amerykańskiemu Wiljamowi Mendyżickiemu, oskarżonemu o zbrodnię stręczenia do nierządu.

Jak w styczniu br. donosiliśmy Mendyżicki przybywszy do Lwowa z Warszawy wciągał w pączę sieci młode dziewczęta w podstępny sposób, obiecując im żeniactwo lub posadę biurową, przyczem zdarzało się często, że od naiwnych wyludzał ponadto gotówkę pod różnymi pretekstami, m. in. ofiarą jego padła Warszawianka Róża Liebhabełówna, którą sprowadził na śliską drogę obietnicą zaangażowania jej do wytwórni filmowej w Paryżu. Nieszcześliwie dziewczęta zmuszał on terorem do uprawiania nierządu, zabierając

do swej kieszeni zarobione przez nie pieniądze. Ohydny proceder Mendyżickiego został zdemaskowany przez policję sanitarno-obyczajową w styczniu br. Lokalem, w którym Mendyżicki miał swą siedzibę, było mieszkanie solicytatora adwokackiego Spriecera przy ul. Cichej. W chwili wkroczenia policji znajdowało się tam kilka „pensjonariuszek“ i kilku mężczyzn.

W czasie bójki oblała męża kwasem solnym

Pomiędzy małżonkami Majewskimi w Częstochowie przy ul. Narutowicza 3, dochodziło często do niezwykle gwałtownych awantur, które niejednokrotnie kończyły się wzajemnym pobiciem obu małżonków. Wczoraj rano sąsiedzi zostali zaalarmo-

wani niezwykle krzykami, dochodzącymi z mieszkania Majewskich.

Gdy kilku z nich wpadło do lokalu tego, spostrzegli oni Majewskiego, wijącego się w bólach na podłodze.

Natychmiast zaalarmowano policję i najbliższego lekarza. Jak stwierdzono, podczas awantury Majewska oblała twarz swego męża kwasem solnym. Grozi mu ślepotą. Majewską zajęła się policja.

Straszna śmierć pijaka

Na Bielanych w Warszawie policja została zaalarmowana niezwykle wypadkiem śmiertelnym.

W pobliżu Łomianek na brzegu Wisły, niezwykle wysokim w tym miejscu, siedział mężczy-

zna popijając wódkę. W pewnym momencie, upiwszy się widocznie do nieprzytomności, stracił równowagę i spadł na dół, zarywszy się głęboko głową w piaszczysty grunt. Gdy wypadek

spostreżono nieznajomy już nie żył. Zmarł on okropną śmiercią wskutek uduszenia w Piasku. Nazwiska denata, przy którym nie znaleziono żadnych papierów, nie ustalono

Gorgonowa jest niewinna?

Ze Lwowa donoszą że w tamtejszych kołach prawniczych przewidują, iż skarga kasacyjna wniesiona przez Sąd Najwyższy będzie uwzględniona. Nie brak osób, które są przekonane o niewinności Gorgonowej powstał

nawet komitet, który ma na celu — odszukanie mordercy Zarembianki.

Sensacja w aferze p. Ciunkiewiczowej

Głośna była nas u niedawno afery p. Ciunkiewiczowej, która zresztą nie jest jeszcze skończona gdyż epilog jej rozegra się przed sądem.

Obecnie nadchodzą z Francji sensacyjne wiadomości dotyczące p. C.

Dokonywa się tam — w tempie niezwykle szybkim całkowita likwidacja majątku p. Ciunkiewiczowej, częściowo na skutek jej niebardzo szczęśliwych posunięć finansowych tak, że w rezultacie pozostanie p. Ciunkiewiczowej we Francji bardzo niewiele.

Obecnie zamierzają położyć rękę na nieruchomości p. Ciunkiewiczowej dwa wielkie banki, a mianowicie Kredyt Ziemski, na pałacyk paryski przy Avenue Villier, Narodowy Bank Kredytowy na pałacyk w Normandji w miejscowości Ezy.

Pani Ciunkiewiczowa wprowadziła we Francji ma jeszcze trochę biżuterji oraz samochód amerykański, lecz zarówno kosztowności jak i samochód znajdują się w zastawie, a przy obecnej koniunkturze mało jest wido-

ków, aby sprzedaż tych ruchomości mogła przynieść o wiele większą sumę od zastawu.

Sekwestracja nieruchomości p. Ciunkiewiczowej, jest kwestją najbliższej przyszłości.

Wierzący ze względu na dłuższą jej nieobecność stracili do niej zaufanie, tembardziej, że kilka razy przekroczyła ona naznaczone terminy płatności. Sądzą tu ogólnie, że p. Ciunkiewiczowa po zakończeniu tej afery w Polsce wogóle do Paryża nie wróci.

Piłka nożna.

Kto będzie grał przeciw Jugosławji

W dniu 29 bm. odbędzie się mecz piłkarski Jugosławia—Polska w Zagrzebiu.

Kapitan związkowy P. Z. P. Nu. p. Kałuża ustalił nast. skład rep. Polski: w bramce Albański lub Otfinowski, obrońcy Martyna i Bułanow, w pomocy: Kotlarczyk II, Mysiak, Wilczkiewicz (ew. Szaller), w napadzie: Wypijewski, Pazurek, Nawrot, Ciszewski, Bator (ew. Riesner.) Skład ten po najbliższych zawodach ligowych zależnie od formy graczy ulegnie zmianie.

Przełożenie meczów ligowych.

Mecz ligowy Warszawianka—Wisła, wyznaczono na 24 lipca, a mecz Legia—Garbarnia, na 15 sierpnia.

Najbliższe mecze ligowe.

W najbliższą niedzielę odbędą się następujące mecze ligowe: Legia—Warszawianka w Warszawie, Cracovia—22 p. p. w Krakowie, Czarni—Garbarnia we Lwowie, Warta—Wisła w Poznaniu i Ruch—Pogoń w Wielkich Hajdukach.

Qui Pro Quo w Bagateli

Od dnia 21 bm. tj. w sobotę rozpoczyna swe występy w „Bagateli“ znakomity teatr „Qui Pro Quo“ z Warszawy pod dyr. Jerzego Boczkowskiego. Pierwszą rewią będzie „Na całego“ w 2-ach aktach 20 osłonach w której wezmą udział Janina Winarska, Eliza Fischerówna, Janina Draczewska, Lopek Berniński, Edmund Minowicz oraz znakomita para baletowa Prokopiakówna i Heinrich, oraz „Tajemnica Girls“. Bilety już do nabycia w kasie teatru Bagateli.

Przedstawienia codziennie o godz. 7 i 9:20 wieczór.

Aresztowani za kradzieże

Zatrzymano za kradzież bzu z ogrodu parafjalnego św. Florjana tudzież za kradzież jarzyn z pola pod fortem Nr. 35. 2 osoby, a to: Kozłowski Władysław, lat 19, robotnika, i Kołodziej Józefa lat 20.

Zatrzymano Helmana Samuela Izaaka, lat 29, robotnika, Kalwaryjska 32 za kradzież kieszonkową kwoty 5 zł. popełnioną w dniu 15 bm. w bóżnicy przy ul. Meiselsa.

AGENCI

do przyjmowania zamówień na wieczne pióra na raty poszukiwani.

Stała pensja prowizja.

Oferty: Dom Wysyłkowy I. ROSENBERG, Warszawa, Bielańska 15

DRUKI

dla handlu, przemysłu, broszury czasopisma, wykonuje najtaniej
Drukarnia „Monopol“
Kraków, Na Gródku 2.
Telefon Nr. 173-02

Choroby Basedów, serca, cukrzyca, reumatyzm, Lecznica „Salus“
Dra Kupezyka, Kraków.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Kraków, ul. Na Gródku 2. — Telefon 173-02 (od godz. 8 — 11 w pol.)

CENY OGŁOSZEŃ: w Kronice krakowskiej 1 wiersz mm. 50 gr. Drobnie 25 groszy za wyrz. Prenumerata miesięczna zł. 3 wraz z odnośnieniem do domu

Odpowiedzialny redaktor i wydawca: Alfred Kwiatkowski.

Drukarnia Monopol, Kraków, Na Gródku 2